СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Гігієна та екологія
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра громадського здоров'я
Розробник(и)	Галушко Наталія Анатоліївна, Ясенок Вікторія Олександрівна, Сміянова Ольга Іванівна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	1 тиждень протягом 12-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Після затвердження стандарту. Обсяг становить 2,5 кредитів ЄКТС, 75 годин, з яких 30 годин становить контактна робота з викладачем (30 годин практичних занять)
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов`язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Медицина"
Передумови для вивчення дисципліни	"Крок-1", - Необхідні знання з: латинської мови та медичної термінології, медичної біології, фізіології, гістології, цитології та ембріології, біологічної та біоорганічної хімії, мікробіології, вірусології та імунології, патоморфології, патофізіології, гігієни, екології, радіології,
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни "Гігієна та екологія" є підготовка висококваліфікованих фахівців з медицини із набуттям ними розуміння основних засад профілактичної медицини, здатних розв’язувати складні задачі та вирішувати проблеми з питань профілактики захворювань

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Законодавчі основи організації та проведення нагляду за санітарним станом об'єктів довкілля і здоров'ям людей Законодавчі основи організації та проведення нагляду за санітарним станом об'єктів довкілля і здоров'ям людей. Методика складання і ведення основної обліково-звітної документації обласного лабораторного центру МОЗ України.
Тема 2 Вплив факторів навколишнього середовища на організм людини та здоров'я населення Комплексна оцінка стану навколишнього середовища. Гігієнічна оцінка потенційного ризику впливу факторів навколишнього середовища на організм людини і здоров’я населення. Фізичні та хімічні чинники навколишнього середовища. Принципи гігієнічного нормування. Інструментальні методи гігієнічного дослідження.
Тема 3 Гігієна води та водопостачання населених місць Методика санітарного обстеження джерел водопостачання та відбору проб води для бактеріологічного та санітарно-хімічного дослідження. методика оцінки питної води. Методи та засоби очитки води
Тема 4 Захворювання, фактором ризику розвитку яких є вода Захворювання, фактором ризику розвитку яких є вода, іх класифікація. Профілактика інфекційних і неінфекційних захворювань населення, що розповсюджуються водним шляхом.
Тема 5 Санітарна охорона грунту та очищення населених місць Санітарна охорона грунту та очищення населених місць. Профілактика інфекційних і неінфекційних захворювань населення, фактором розповсюдження яких може бути ґрунт.
Тема 6 Гігієна населених місць Гігієна планування населених місць. Гігієна житлових і громадських будівель та споруд. Гігієнічне значення фізичних чинників в умовах населених місць.
Тема 7 Харчування в профілактичній медицині. Лікувальне харчування Теоретичні аспекти профілактики аліментарних та аліментарно-зумовлених захворювань. Гігієнічні основи лікувально-дієтичного та лікувально-профілактичного харчування
Тема 8 Санітарно-гігієнічний контроль за громадським харчуванням. Харчові отруєння Санітарно-гігієнічний контроль за громадським харчуванням. Харчові отруєння як гігієнічна проблема. Методика розслідування випадків харчових отуєнь. Організація харчування в лікувально-профілактичних закладах та на промислових підприємствах.
Тема 9 Гігієна дітей та підлітків Методи дослідження та оцінка впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я дітей та підлітків. Фізичний розвиток як важливий критерій оцінки стану здоров’я дітей та підлітків. Методика гігієнічної оцінки умов навчання і виховання дітей та підлітків і організації навчально-виховного процесу у закладах освіти.

Тема 10 Гігієна праці Законодавчі основи проведення санітарного нагляду в галузі гігієни праці. Гігієнічнаоцінка факторів трудового процесу та виробничого середовища. Гігієна та охорона праці медичних працівників. Методика розслідування випадків гострих та хронічних професійних отруєнь та захворювань.
Тема 11 Гігієна лікувально-профілактичних закладів Особливості гігієнічних вимог до планування та експлуатації лікувально-профілактичних закладів. Гігієнічна оцінка умов перебування хворих в лікувально-профілактичних закладах
Тема 12 Внутрішньо-лікарняні інфекції Сучасні проблеми внутрішньо-лікарняних інфекцій. Причини, що сприяють росту захворюваності та поширенню ВЛІ. Основні джерела збудників ВЛІ. Етіологічні чинники ВЛІ. Мікробіологічний моніторинг у ЛПЗ Комплекс гігієнічних заходів щодопрофілактики ВЛІ, стратегії боротьби з розповсюдженням ВЛІ в Україні та країнах світу.
Тема 13 Радіаційна гігієна Закономірності формування променевого навантаження людини в місцях проживання, його гігієнічна оцінка та шляхи зниження. Радіаційна небезпека та протирадіаційний захист на об'єктах з радіаційно-ядерними технологіями. Гігієнічна оцінка протирадіаційного захисту персоналу і радіаційної безпеки пацієнтів при застосуванні радіонуклідів та інших джерел іонізуючих випромінювань в лікувальних закладах.
Тема 14 Організація гігієнічного забезпечення при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій Організація гігієнічного забезпечення при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. Особливості тимчасового розміщення потерпілого населення та аварійно-рятувальних формувань. Організація санітарного нагляду за харчуванням і водопостачанням в умовах катастроф.
Тема 15 Диференційований залік Диференційований залік

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Проводити санітарно-гігієнічні та профілактичні заходи.
РН2	Оцінювати вплив навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров’я індивідуума, сім’ї, популяції.
РН3	Проводити епідеміологічні та медико- статистичні дослідження здоров’я населення; обробку соціальної, економічної та медичної інформації.
РН4	Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров’я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

РН5	Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров’я.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна. Для спеціальності 222 Медицина:

ПР10	Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПР19	Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.
ПР20	Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної профілактики інфекційних захворювань.
ПР21	Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.
ПР23	Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров`я людини для оцінки стану захворюваності населення.
ПР24	Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
ПР25	Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров’я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Законодавчі основи організації та проведення нагляду за санітарним станом об'єктів довкілля і здоров'ям людей
Пр1 "Законодавчі основи організації та проведення нагляду за санітарним станом об'єктів довкілля і здоров'ям людей" (денна) Законодавчі основи організації та проведення нагляду за санітарним станом об'єктів довкілля і здоров'ям людей. Методика складання і ведення основної обліково-звітної документації обласного лабораторного центру МОЗ України.
Тема 2. Вплив факторів навколишнього середовища на організм людини та здоров'я населення

Пр2 "Вплив факторів навколишнього середовища на організм людини та здоров'я населення" (денна) Комплексна оцінка стану навколишнього середовища. Гігієнічна оцінка потенційного ризику впливу факторів навколишнього середовища на організм людини і здоров'я населення. Фізичні та хімічні чинники навколишнього середовища. Принципи гігієнічного нормування. Інструментальні методи гігієнічного дослідження.
Тема 3. Гігієна води та водопостачання населених місць
Пр3 "Гігієна води та водопостачання населених місць" (денна) Методика санітарного обстеження джерел водопостачання та відбору проб води для бактеріологічного та санітарно-хімічного дослідження. методика оцінки питної води. Методи та засоби очитки води.
Тема 4. Захворювання, фактором ризику розвитку яких є вода
Пр4 "Захворювання, фактором ризику розвитку яких є вода" (денна) Захворювання, фактором ризику розвитку яких є вода, іх класифікація. Профілактика інфекційних і неінфекційних захворювань населення, що розповсюджуються водним шляхом.
Тема 5. Санітарна охорона грунту та очищення населених місць
Пр5 "Санітарна охорона грунту та очищення населених місць" (денна) Санітарна охорона грунту та очищення населених місць. Профілактика інфекційних і неінфекційних захворювань населення, фактором розповсюдження яких може бути ґрунт.
Тема 6. Гігієна населених місць
Пр6 "Гігієна населених місць" (денна) Гігієна планування населених місць. Гігієна житлових і громадських будівель та споруд. Гігієнічне значення фізичних чинників в умовах населених місць
Тема 7. Харчування в профілактичній медицині. Лікувальне харчування
Пр7 "Харчування в профілактичній медицині. Лікувальне харчування" (денна) Теоретичні аспекти профілактики аліментарних та аліментарно-зумовлених захворювань. Гігієнічні основи лікувально-дієтичного та лікувально-профілактичного харчування
Тема 8. Санітарно-гігієнічний контроль за громадським харчуванням. Харчові отруєння
Пр8 "Санітарно-гігієнічний контроль за громадським харчуванням. Харчові отруєння" (денна) Санітарно-гігієнічний контроль за громадським харчуванням. Харчові отруєння як гігієнічна проблема. Методика розслідування випадків харчових отуєнь. Організація харчування в лікувально-профілактичних закладах та на промислових підприємствах
Тема 9. Гігієна дітей та підлітків

Пр9 "Гігієна дітей та підлітків" (денна) Методи дослідження та оцінка впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я дітей та підлітків. Фізичний розвиток як важливий критерій оцінки стану здоров’я дітей та підлітків. Методика гігієнічної оцінки умов навчання і виховання дітей та підлітків і організації навчально-виховного процесу у закладах освіти
Тема 10. Гігієна праці
Пр10 "Гігієна праці" (денна) Законодавчі основи проведення санітарного нагляду в галузі гігієни праці. Гігієнічнаоцінка факторів трудового процесу та виробничого середовища. Гігієна та охорона праці медичних працівників. Методика розслідування випадків гострих та хронічних професійних отруєнь та захворювань.
Тема 11. Гігієна лікувально-профілактичних закладів
Пр11 "Гігієна лікувально-профілактичних закладів" (денна) Особливості гігієнічних вимог до планування та експлуатації лікувально-профілактичних закладів. Гігієнічна оцінка умов перебування хворих в лікувально-профілактичних закладах
Тема 12. Внутрішньо-лікарняні інфекції
Пр12 "Внутрішньо-лікарняні інфекції" (денна) Сучасні проблеми внутрішньо-лікарняних інфекцій. Причини, що сприяють росту захворюваності та поширенню ВЛІ. Основні джерела збудників ВЛІ. Етіологічні чинники ВЛІ. Мікробіологічний моніторинг у ЛПЗ Комплекс гігієнічних заходів щодопрофілактики ВЛІ, стратегії боротьби з розповсюдженням ВЛІ в Україні та країнах світу.
Тема 13. Радіаційна гігієна
Пр13 "Радіаційна гігієна" (денна) Закономірності формування променевого навантаження людини в місцях проживання, його гігієнічна оцінка та шляхи зниження. Радіаційна небезпека та протирадіаційний захист на об'єктах з радіаційно-ядерними технологіями. Гігієнічна оцінка протирадіаційного захисту персоналу і радіаційної безпеки пацієнтів при застосуванні радіонуклідів та інших джерел іонізуючих випромінювань в лікувальних закладах.
Тема 14. Організація гігієнічного забезпечення при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій
Пр14 "Організація гігієнічного забезпечення при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій" (денна) Організація гігієнічного забезпечення при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. Особливості тимчасового розміщення потерпілого населення та аварійно-рятувальних формувань. Організація санітарного нагляду за харчуванням і водопостачанням в умовах катастроф.
Тема 15. Диференційований залік

Пр15 "Диференційований залік" (денна) Диференційований залік

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до практичних занять
НД2	Підготовка до підсумкового контролю
НД3	Розв'язування кейсів
НД4	Розв'язування завдань відкритого типу за допомогою он-лайн технологій
НД5	Самонавчання
НД6	Виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань
НД7	Підготовка до Крок-2
НД8	Підготовка до об’єктивного структурованого клінічного іспиту
НД9	Перегляд навчальних фільмів
НД10	Індивідуальний дослідницький проєкт (студентська наукова робота, стаття, тези тощо)
НД11	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД12	Підготовка та презентація доповіді
НД13	Електронне навчання у системах (Zoom, MIX.sumdu.edu.ua)

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Team-based learning (TBL). Командно-орієнтоване навчання.
МН2	Case-based learning (CBL). Навчання на основі аналізу клінічного випадку, ситуації
МН3	Research-based learning (RBL). Навчання через дослідження
МН4	Мозковий штурм
МН5	Обмін думками (think-pair-share)
МН6	Навчальна дискусія / дебати
МН7	Рольова гра

Викладання дисципліни відбувається із застосуванням сучасних методів навчання (CBL, TBL, RBL), які сприяють не тільки розвитку фахових здібностей, а й стимулюють до творчої і наукової діяльності та спрямовані на підготовку практико-орієнтованих спеціалістів, завдяки формуванню у здобувачів наступних soft skills: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Здатність працювати в команді. Здатність до міжособистісної взаємодії. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. Визначеність і наполегливість щодо

поставлених завдань і взятих обов'язків. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами
МФО2	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань
МФО3	Захист презентацій за результатами індивідуального дослідницького проєкту
МФО4	Взаємооцінювання (peer assessment)
МФО5	Самостійне виконання студентами ситуаційних завдань на практичних заняттях та їх обговорення.
МФО6	Тестування
МФО7	Перевірка та оцінювання завдань відкритого типу
МФО8	Розв'язування кейсів
МФО9	Розв'язування ситуаційних завдань з Крок-2

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Загальний бал за поточну успішність з дисципліни (оцінювання письмових робіт, опитування, розв'язування кейсів, тестування)
МСО2	Підсумковий контроль: практично-орієнтований диференційований залік (відповідно до регламенту проведення)

Контрольні заходи:

12 семестр	**200 балів**

МСО1. Загальний бал за поточну успішність з дисципліни (оцінювання письмових робіт, опитування, розв'язування кейсів, тестування)		**120**
	Усне опитування, розв'язування практичних кейсів та ситуаційних задач, поточне комп'ютерне тестування	120
МСО2. Підсумковий контроль: практично-орієнтований диференційований залік (відповідно до регламенту проведення)		**80**
	Відповідь на теоретичні запитання	40
	Виконання практичного завдання	40

Контрольні заходи в особливому випадку:

12 семестр		**200 балів**
МСО1. Загальний бал за поточну успішність з дисципліни (оцінювання письмових робіт, опитування, розв'язування кейсів, тестування)		**120**
	У випадку карантинних обмежень практичні заняття проводяться у дистанційному режимі із застосуванням платформи Mix.sumdu.edu.ua, Zoom, Google meet.	120
МСО2. Підсумковий контроль: практично-орієнтований диференційований залік (відповідно до регламенту проведення)		**80**
	У випадку карантинних обмежень складання диференційованого заліку проводиться у дистанційному режимі із застосуванням Zoom, Google meet.	80

При засвоєнні матеріалів модулю студенту за кожне практичне заняття присвоюється максимум 5 балів (оцінка виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання). Наприкінці циклу обраховується середнє арифметичне успішності студента. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати на практичних заняттях протягом навчального циклу, – 120. Кількість балів студента вираховується за формулою 120 помножити на середнє арифметичне та поділити на 5. Формою підсумкового контролю з навчальної дисципліни є диференційований залік. Диференційований залік проводиться після вивчення всіх тем після закінчення всіх практичних занять і проводиться в письмовій формі з подальшим усним обговоренням. Питання диференціованого заліку включають контроль теоретичної та практичної підготовки студента. До диференційованого заліку допускаються студенти, які виконали всі види робіт передбачені навчальним планом з дисципліни: • були присутні на всіх аудиторних заняттях; • своєчасно відпрацювали всі пропущені заняття; • набрали мінімальну кількість балів за поточну успішність (не меншу 72, що відповідає за національною шкалою «3»). • Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за диференційований залік - 80. • Мінімальна кількість балів, яку студент повинен набрати за диференційований залік - 48.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Бібліотечні фонди

ЗН3	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН4	Медичні споруди/приміщення та обладнання (клініки, лікарні тощо)
ЗН5	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН6	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування, віртуальних лабораторій, віртуальних пацієнтів, для створення комп'ютерної графіки, моделювання тощо та ін.)
ЗН7	Прилади (вимірювальні: люксметр, анемометр, кататемометр, мобільнімінілабораторії тощо)

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Гігієна та екологія : підручник / [В. Г. Бардов, С. Т. Омельчук, Н. В. Мережкіна та ін.] ; за заг. ред. В. Г. Бардова. – Вінниця : Нова Книга, 2020.– 472 с.
2	Основи екології та профілактична медицина: підручник для медичних вищих навчальних закладів І–ІІІ рівня акредитації. Затверджено МОЗ України / Д.О.Ластков, І.В.Сергета О.В. Швидкий та ін. – К.: ВСВ "Медицина", 2017. – 472 с.
3	https://phc.org.ua/
Допоміжна література	
1	Oxford Textbook of Global Public Health, 6th edition. Edited by Roger Detels, Martin Gulliford, Quarraisha Abdool Karim, Chorh Chuan Tan. – Vol. 1. OxfordUniversity Press. Published: 2015. - 364 p.
2	Раціональне і безпечне харчування як основа громадського здоров'я: навчальний посібник / А Г. Дьяченко, В. А. Курганская, В. В. Касянчук та ін. – Суми : Сумський державний університет, 2017. – 354 с.(навчальний посібник)
3	Гігієна праці: підручник / Кундієв Ю.І., Яворовський О.П., Шевченко А.М. за заг. ред. Ю.І. Кундієва, — Київ: Медицина, 2011. — 904 с.
4	Vaccination coverage rates and the incidence of vaccine preventable diseases among children in Sumy region of Ukraine / V. Smiianov, H. Zaitseva, V. Kurganskaya et al. // Wiadomo
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	https://mon.gov.ua
2	https://mozdocs.kiev.ua/?nav=8
3	https://zakon.rada.gov.ua/laws/

© Центр інформаційних систем

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Громадське здоров’я
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра громадського здоров'я
Розробник(и)	Галушко Наталія Анатоліївна, Ясенок Вікторія Олександрівна, Сміянова Ольга Іванівна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	2 тижні протягом 12-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Після затвердження стандарту. Обсяг становить 2,5 кредитів ЄКТС, 75 годин, з яких 30 годин становить контактна робота з викладачем (30 годин практичних занять)
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов`язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Медицина"
Передумови для вивчення дисципліни	"Крок-1", - Необхідні знання з: латинської мови та медичної термінології, медичної біології, медичної інформатики, фізіології, гістології, цитології та ембріології, біологічної та біоорганічної хімії, мікробіології, вірусології та імунології, патоморфології, патофізіології, гігієни та екології, радіології, громадського здоров'я, менеджменту в охороні здоров'я
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни "Громадське здоров'я" є підготовка висококваліфікованих фахівців з медицини, здатних розв’язувати складні задачі та вирішувати проблеми у сфері охорони здоров’я із набуттям ними розуміння основних засад профілактичної медицини та громадського здоров'я, а також навичок самостійного прийняття управлінських рішень з надання якісної медичної допомоги різним категоріям населення в умовах функціонування сучасної системи охорони здоров'я

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Громадське здоров'я Громадське здоров'я в контексті міжнародної та національної політики. Основні принципи та засади. Завдання громадського здоров'я, його складові. Основні оперативні функції громадського здоров'я.Історія розвитку громадського здоров'я. Сучасні дефініції та терміни громадського здоров'я. Основні міжнародні документи у сфері громадського здоров'я.
Тема 2 Поняття здоров'я та хвороби. Інтегральна оцінка стану здоров'я населення. Поняття здоров'я та хвороби. Індивідуальне та громадське здоров'я. Поняття здоров'я та хвороби. Визначення здоров'я за ВООЗ. Індивідуальне, групове та громадське здоров'я. Поняття про потенціал громадського здоров'я. Ресурси здоров'я. Інтегральна оцінка стану здоров'я населення: - тривалість життя, скоригована інвалідність (DALY, Disability Adjusted Life Years); - очікувана тривалість життя, скоригована на інвалідність DALY (disability adjusted Life Expectancy); - очікувана тривалість здорового життя (HALE, Healthy Life Expectancy); - тривалість життя, скоригована на якість життя (QALE, Quality Adjusted Life Expectancy); - індекс розвитку людського потенціалу (HDI, Human Development Index).
Тема 3 Методика вивчення та оцінка демографічних показників. Методика вивчення демографічних показників. Демографія як наука. Механічний і природний рух населення. Регіональні особливості народжуваності в Україні та сучасному світі. Загальна смертність, її провідні причини в різних регіонах, окремих країнах і Україні. Статево-вікові та територіальні особливості показників смертності. Природний приріст населення. Документи, які використовуються для вивчення природного руху населення. Порядок реєстрації народжень і смертей в Україні. Середня очікувана тривалість життя. Смертність немовлят (малюкова смертність). Материнська смертність. Значення демографічних показників для оцінки стану здоров'я населення.
Тема 4 Захворюваність населення, методика її вивчення. Поняття про захворюваність, мета її вивчення. Медико-соціальне значення захворюваності як провідної причини тимчасової та стійкої втрати працездатності, смертності. Поняття про захворюваність, мета її вивчення. Медико-соціальне значення захворюваності як провідної причини тимчасової та стійкої втрати працездатності, смертності. Види захворюваності, які вивчаються в Україні. Поняття про первинну, загальну, інфекційну, важливу неепідемічну, госпіталізовану захворюваність. Джерела інформації для вивчення окремих видів захворюваності. Міжнародна статистична класифікація хвороб, травм і причин смерті, принципи її побудови та значення. Методика визначення показників вказаних видів захворюваності, їх оцінка, регіональні особливості. Динаміка показників захворюваності.
Тема 5 Глобальний тягар хвороб Епідеміологія основних неінфекційних хвороб. Глобальний тягар хвороб в Україні та різних країнах світу. Сучасні погляди на найважливіші соціально значущі захворювання. Наслідки найважливіших хвороб для громадського здоров'я. Характеристика захворювань, найбільш значущих у XXI столітті. Вплив хвороб цивілізації на захворюваність та смертність населення в Україні та різних країнах світу. Хвороби системи кровообігу. Цукровий діабет. Туберкульоз. ВІЛ/СНІД. Новоутворення. Проблеми надлишкової ваги та ожиріння. Хронічні обструктивні захворювання легень (ХОЗЛ). Екологічне здоров'я. Проблеми міжнародного здоров'я.

Тема 6 Фактори ризику основних неінфекційних хвороб. Сучасні проблеми інфекційних хвороб Фактори, що провокують виникнення цивілізаційних хвороб, основні фактори, що зумовлюють їх розвиток. Соціальні, біологічні та психологічні проблеми їх виникнення. Сучасні проблеми інфекційних хвороб, фактори їх виникнення та розповсюдження. Способи захисту населення від інфекційних захворювань. Економічні витрати, пов'язані із захворюваністю населення. Система громадського здоров'я як основний інструмент впливу держави на контроль стану здоров'я населення країни.
Тема 7 Поняття про спосіб життя. Здоровий спосіб життя. Промоція здоров'я Поняття про здоровий спосіб життя. Промоція здоров'я. Формування та організація здорового способу життя та його значення для збереження та зміцнення здоров'я населення. Санологія та валеологія. Завдання та зміст роботи центрів громадського здоров'я, їх взаємодія з закладами охорони здоров'я. Методи та засоби медико-гігієнічного навчання та виховання населення.
Тема 8 Поняття профілактики. Основні види профілактики. Диспансеризація населення. Скринінг. Поняття про профілактику. Рівні профілактики. Основні види профілактики. Розробка профілактичних програм. Правові засади профілактичних програм охорони громадського здоров'я в Україні. Диспансерний метод і його значення. Мета і завдання диспансеризації. Організація диспансеризації для різних груп населення. Медичні огляди. Види медичних оглядів. Поняття скринінгу. Критерії скринінгу. Вимоги до скринінгових тестів.
Тема 9 Види та рівні медичної допомоги Організація та зміст роботи різних видів медичних закладів. Номенклатура медичних закладів. Види та рівні медичної допомоги. Організація роботи центрів первинної медико-санітарної допомоги. Організація роботи амбулаторно-поліклінічних закладів. Організація роботи стаціонарів. Екстрена та невідкладна медична допомога. Паліативната хоспісна допомога. Державна служба крові.
Тема 10 Проблеми жіночого та дитячого здоров'я. Репродуктивне здоров'я Основні проблеми жіночого здоров'я. Стан жіночого здоров'я в Україні та світі. Організація медичної допомоги майбутнім матерям. Медичні заклади, що надають допомогу жінкам. Визначення репродуктивного здоров'я. Значення репродуктивного здоров'я для процесів відтворення населення. Проблеми репродуктивного здоров'я. Когнітивні та психологічні установки репродуктивного здоров'я. Планування сім'ї. Вплив соціально-економічних факторів на стан репродуктивного здоров'я. Проблеми здоров'я дітей і підлітків. Стан дитячого і підліткового здоров'я в Україні. Організація медичної допомоги дітям і підліткам. Медичні заклади, що надають допомогу дитячому населенню. Профілактична спрямованість роботи медичних закладів, що надають допомогу дітям. Формування поведінки, що підтримує здоров'я. Система профілактичної освіти учнів.

Тема 11 Лікарська експертиза. Організація експертизи тимчасової та стійкої втрати працездатності. Мета проведення різних видів медичної експертизи, заклади, які її здійснюють. Поняття тимчасової та стійкої втрати працездатності. Організація та порядок проведення експертизи тимчасової та стійкої втрати працездатності. Види тимчасової та стійкої втрати працездатності. Медичні заклади, що проводять експертизу тимчасової та стійкої втрати працездатності. Основні документи, які використовуються при експертизі тимчасової та стійкої втрати працездатності. Сучасні правила та особливості видачі листків непрацездатності. Інвалідність населення. Основні принципи проведення експертизи стійкої втрати працездатності (інвалідності). Групи інвалідності. Структура інвалідності населення. Поняття про реабілітацію, її види.
Тема 12 Базові системи охорони здоров'я Системи охорони здоров'я в світі. Державна система охорони здоров'я на прикладі моделей Беверіджа та Семашка. Страхова модель медичного забезпечення населення на прикладі моделі Бісмарка. Ринкова (приватна) модель охорони здоров'я. Джерела фінансування різних моделей систем охорони здоров'я. Переваги та недоліки існуючих моделей системи охорони здоров'я. Розбудова національної системи охорони здоров'я України. Програма медичних гарантій населенню України. Національні стратегії охорони здоров'я та роль Всесвітньої організації охорони здоров'я у їх формуванні. Трансформація і модернізація систем охорони здоров'я в країнах світу. Медичне та соціальне страхування.
Тема 13 Менеджмент в охороні здоров'я. Управління якістю медичної допомоги. Керівництво лікувальним закладом. Управління закладом охорони здоров'я. Управління проектами в галузі охорони здоров'я. Фінансовий менеджмент закладів охорони здоров'я. Аналіз господарської діяльності закладів охорони здоров'я. Оплата праці медичного персоналу в сучасних умовах. Бізнес-план медичного закладу. Маркетинг медичних послуг. Поняття про ринки в охороні здоров'я. Інформаційні системи і технології в медицині. Поняття якості медичної допомоги (ЯМД). Моделі управління ЯМД: професійна, бюрократична, індустріальна. Контроль якості у сфері охорони здоров'я. Ліцензування закладів охорони здоров'я. Акредитація медичних закладів. Сертифікація і стандартизація в охороні здоров'я на основі системи ISO 9000. Система якості медичної допомоги в закладі охорони здоров'я. Поняття про клінічний аудит. Внутрішній аудит як інструмент управління якістю медичної допомоги. Бенчмаркінг.
Тема 14 Поведінкові підходи до здоров'я. Поточний модульний контроль Історія виникнення поведінкової економіки. Методи поведінкової економіки. Психологічні типи «гумани» та «економи». Теорія поштовхів («наджів»). Поведінкові чинники збереження здоров'я та виникнення хвороб. Типові приклади поведінки людей, зв'язаної з загрозами здоров'ю. Методи поведінкової економіки в профілактиці хронічних неінфекційних захворювань. Поведінкова економіка і донорство. Поведінкова економіка і здорове харчування.
Тема 15 Практично-орієнтований диференційований залік Практично-орієнтований диференційований залік

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	Збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
РН2	Проводити санітарно-гігієнічні та профілактичні заходи.
РН3	Вести медичну документацію, в тому числі електронні форми.
РН4	Оцінювати вплив навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.
РН5	Проводити аналіз діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.
РН6	Організовувати надання медичної допомоги населенню та проводити маркетинг медичних послуг.
РН7	Проводити епідеміологічніта медико-статистичні дослідження здоров'я населення; обробку соціальної, економічної та медичної інформації.
РН8	Проводити експертизу працездатності
РН9	Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.
РН10	Доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
РН11	Розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна. Для спеціальності 222 Медицина:

ПР1	Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
ПР10	Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
ПР16	Формувати раціональні медичні маршрути пацієнтів; організовувати взаємодію з колегами в своєму та інших закладах, організаціях та установах; застосовувати інструменти просування медичних послуг на ринку, на підставі аналізу потреб населення, в умовах функціонування закладу охорони здоров'я, його підрозділу, в конкурентному середовищі.
ПР19	Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.
ПР20	Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної профілактики інфекційних захворювань.

ПР21	Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.
ПР23	Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров`я людини для оцінки стану захворюваності населення.
ПР24	Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
ПР25	Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.
ПР26	Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, організовувати роботу та професійний розвиток персоналу з урахуванням набутих навиків ефективної роботи в команді, позицій лідерства, належної якості, доступності і справедливості, забезпечення надання інтегрованої медичної допомоги.
ПР28	Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Громадське здоров'я
Пр1 "Громадське здоров'я" (денна) Громадське здоров'я в контексті міжнародної та національної політики. Основні принципи та засади. Завдання громадського здоров'я, його складові. Основні оперативні функції громадського здоров'я.Історія розвитку громадського здоров'я. Сучасні дефініції та терміни громадського здоров'я. Основні міжнародні документи у сфері громадського здоров'я.
Тема 2. Поняття здоров'я та хвороби. Інтегральна оцінка стану здоров'я населення.
Пр2 "Поняття здоров'я та хвороби. Інтегральна оцінка стану здоров'я населення" (денна) Поняття здоров'я та хвороби. Індивідуальне та громадське здоров'я. Поняття здоров'я та хвороби. Визначення здоров'я за ВООЗ. Індивідуальне, групове та громадське здоров'я. Поняття про потенціал громадського здоров'я. Ресурси здоров'я. Інтегральна оцінка стану здоров'я населення: - тривалість життя, скоригована інвалідність (DALY, Disability Adjusted Life Years); - очікувана тривалість життя, скоригована на інвалідність DALY (disability adjusted Life Expectancy); - очікувана тривалість здорового життя (HALE, Healthy Life Expectancy); - тривалість життя, скоригована на якість життя (QALE, Quality Adjusted Life Expectancy); - індекс розвитку людського потенціалу (HDI, Human Development Index).
Тема 3. Методика вивчення та оцінка демографічних показників.

Пр3 "Методика вивчення та оцінка демографічних показників" (денна) Методика вивчення демографічних показників. Демографія як наука. Механічний і природний рух населення. Регіональні особливості народжуваності в Україні та сучасному світі. Загальна смертність, її провідні причини в різних регіонах, окремих країнах і Україні. Статево-вікові та територіальні особливості показників смертності. Природний приріст населення. Документи, які використовуються для вивчення природного руху населення. Порядок реєстрації народжень і смертей в Україні. Середня очікувана тривалість життя. Смертність немовлят (малюкова смертність). Материнська смертність. Значення демографічних показників для оцінки стану здоров'я населення.
Тема 4. Захворюваність населення, методика її вивчення.
Пр4 "Захворюваність населення, методика її вивчення" (денна) Поняття про захворюваність, мета її вивчення. Медико-соціальне значення захворюваності як провідної причини тимчасової та стійкої втрати працездатності, смертності. Поняття про захворюваність, мета її вивчення. Медико-соціальне значення захворюваності як провідної причини тимчасової та стійкої втрати працездатності, смертності. Види захворюваності, які вивчаються в Україні. Поняття про первинну, загальну, інфекційну, важливу неепідемічну, госпіталізовану захворюваність. Джерела інформації для вивчення окремих видів захворюваності. Міжнародна статистична класифікація хвороб, травм і причин смерті, принципи її побудови та значення. Методика визначення показників вказаних видів захворюваності, їх оцінка, регіональні особливості. Динаміка показників захворюваності.
Тема 5. Глобальний тягар хвороб
Пр5 "Глобальний тягар хвороб" (денна) Епідеміологія основних неінфекційних хвороб. Глобальний тягар хвороб в Україні та різних країнах світу. Сучасні погляди на найважливіші соціально значущі захворювання. Наслідки найважливіших хвороб для громадського здоров'я. Характеристика захворювань, найбільш значущих у XXI столітті. Вплив хвороб цивілізації на захворюваність та смертність населення в Україні та різних країнах світу. Хвороби системи кровообігу. Цукровий діабет. Туберкульоз. ВІЛ/СНІД. Новоутворення. Проблеми надлишкової ваги та ожиріння. Хронічні обструктивні захворювання легень (ХОЗЛ). Екологічне здоров'я. Проблеми міжнародного здоров'я.
Тема 6. Фактори ризику основних неінфекційних хвороб. Сучасні проблеми інфекційних хвороб
Пр6 "Фактори ризику основних неінфекційних хвороб. Сучасні проблеми інфекційних хвороб" (денна) Фактори, що провокують виникнення цивілізаційних хвороб, основні фактори, що зумовлюють їх розвиток. Соціальні, біологічні та психологічні проблеми їх виникнення. Сучасні проблеми інфекційних хвороб, фактори їх виникнення та розповсюдження. Способи захисту населення від інфекційних захворювань. Економічні витрати, пов'язані із захворюваністю населення. Система громадського здоров'я як основний інструмент впливу держави на контроль стану здоров'я населення країни.
Тема 7. Поняття про спосіб життя. Здоровий спосіб життя. Промоція здоров'я

Пр7 "Поняття про спосіб життя. Здоровий спосіб життя. Промоція здоров'я" (денна) Поняття про здоровий спосіб життя. Промоція здоров'я. Формування та організація здорового способу життя та його значення для збереження та зміцнення здоров'я населення. Санологія та валеологія. Завдання та зміст роботи центрів громадського здоров'я, їх взаємодія з закладами охорони здоров'я. Методи та засоби медико-гігієнічного навчання та виховання населення.
Тема 8. Поняття профілактики. Основні види профілактики. Диспансеризація населення. Скринінг.
Пр8 "Поняття профілактики. Основні види профілактики. Диспансеризація населення. Скринінг" (денна) Поняття про профілактику. Рівні профілактики. Основні види профілактики. Розробка профілактичних програм. Правові засади профілактичних програм охорони громадського здоров'я в Україні. Диспансерний метод і його значення. Мета і завдання диспансеризації. Організація диспансеризації для різних груп населення. Медичні огляди. Види медичних оглядів. Поняття скринінгу. Критерії скринінгу. Вимоги до скринінгових тестів.
Тема 9. Види та рівні медичної допомоги
Пр9 "Види та рівні медичної допомоги" (денна) Організація та зміст роботи різних видів медичних закладів. Номенклатура медичних закладів. Види та рівні медичної допомоги. Організація роботи центрів первинної медико-санітарної допомоги. Організація роботи амбулаторно-поліклінічних закладів. Організація роботи стаціонарів. Екстрена та невідкладна медична допомога. Паліативната хоспісна допомога. Державна служба крові.
Тема 10. Проблеми жіночого та дитячого здоров'я. Репродуктивне здоров'я
Пр10 "Проблеми жіночого та дитячого здоров'я. Репродуктивне здоров'я" (денна) Основні проблеми жіночого здоров'я. Стан жіночого здоров'я в Україні та світі. Організація медичної допомоги майбутнім матерям. Медичні заклади, що надають допомогу жінкам. Визначення репродуктивного здоров'я. Значення репродуктивного здоров'я для процесів відтворення населення. Проблеми репродуктивного здоров'я. Когнітивні та психологічні установки репродуктивного здоров'я. Планування сім'ї. Вплив соціально-економічних факторів на стан репродуктивного здоров'я. Проблеми здоров'я дітей і підлітків. Стан дитячого і підліткового здоров'я в Україні. Організація медичної допомоги дітям і підліткам. Медичні заклади, що надають допомогу дитячому населенню. Профілактична спрямованість роботи медичних закладів, що надають допомогу дітям. Формування поведінки, що підтримує здоров'я. Система профілактичної освіти учнів.
Тема 11. Лікарська експертиза. Організація експертизи тимчасової та стійкої втрати працездатності.

Пр11 "Лікарська експертиза. Організація експертизи тимчасової та стійкої втрати працездатності" (денна)

Мета проведення різних видів медичної експертизи, заклади, які її здійснюють. Поняття тимчасової та стійкої втрати працездатності. Організація та порядок проведення експертизи тимчасової та стійкої втрати працездатності. Види тимчасової та стійкої втрати працездатності. Медичні заклади, що проводять експертизу тимчасової та стійкої втрати працездатності. Основні документи, які використовуються при експертизі тимчасової та стійкої втрати працездатності. Сучасні правила та особливості видачі листків непрацездатності. Інвалідність населення. Основні принципи проведення експертизи стійкої втрати працездатності (інвалідності). Групи інвалідності. Структура інвалідності населення. Поняття про реабілітацію, її види.

Тема 12. Базові системи охорони здоров'я

Пр12 "Базові системи охорони здоров'я" (денна)

Системи охорони здоров'я в світі. Державна система охорони здоров'я на прикладі моделей Беверіджа та Семашка. Страхова модель медичного забезпечення населення на прикладі моделі Бісмарка. Ринкова (приватна) модель охорони здоров'я. Джерела фінансування різних моделей систем охорони здоров'я. Переваги та недоліки існуючих моделей системи охорони здоров'я. Розбудова національної системи охорони здоров'я України. Програма медичних гарантій населенню України. Національні стратегії охорони здоров'я та роль Всесвітньої організації охорони здоров'я у їх формуванні. Трансформація і модернізація систем охорони здоров'я в країнах світу. Медичне та соціальне страхування.

Тема 13. Менеджмент в охороні здоров'я. Управління якістю медичної допомоги.

Пр13 "Менеджмент в охороні здоров'я. Управління якістю медичної допомоги" (денна)

Керівництво лікувальним закладом. Управління закладом охорони здоров'я. Управління проектами в галузі охорони здоров'я. Фінансовий менеджмент закладів охорони здоров'я. Аналіз господарської діяльності закладів охорони здоров'я. Оплата праці медичного персоналу в сучасних умовах. Бізнес-план медичного закладу. Маркетинг медичних послуг. Поняття про ринки в охороні здоров'я. Інформаційні системи і технології в медицині. Поняття якості медичної допомоги (ЯМД). Моделі управління ЯМД: професійна, бюрократична, індустріальна. Контроль якості у сфері охорони здоров'я. Ліцензування закладів охорони здоров'я. Акредитація медичних закладів. Сертифікація і стандартизація в охороні здоров'я на основі системи ISO 9000. Система якості медичної допомоги в закладі охорони здоров'я. Поняття про клінічний аудит. Внутрішній аудит як інструмент управління якістю медичної допомоги. Бенчмаркінг.

Тема 14. Поведінкові підходи до здоров'я. Поточний модульний контроль

Пр14 "Поведінкові підходи до здоров'я. Поточний модульний контроль" (денна)

Історія виникнення поведінкової економіки. Методи поведінкової економіки. Психологічні типи «гумани» та «економи». Теорія поштовхів («наджів»). Поведінкові чинники збереження здоров'я та виникнення хвороб. Типові приклади поведінки людей, зв'язаної з загрозами здоров'ю. Методи поведінкової економіки в профілактиці хронічних неінфекційних захворювань. Поведінкова економіка і донорство. Поведінкова економіка і здорове харчування.

Тема 15. Практично-орієнтований диференційований залік
Пр15 "Практично-орієнтований диференційований залік" (денна) Практично-орієнтований диференційований залік

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Підготовка до практичних занять
НД2	Підготовка до поточного та підсумкового контролю
НД3	Розв'язування кейсів
НД4	Розв'язування завдань відкритого типу за допомогою он-лайн технологій
НД5	Електронне навчання у системах (Zoom, MIX.sumdu.edu.ua)
НД6	Самонавчання
НД7	Виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань
НД8	Підготовка до Крок-2
НД9	Підготовка до об’єктивного структурованого клінічного іспиту
НД10	Перегляд навчальних фільмів
НД11	Індивідуальний дослідницький проєкт (студентська наукова робота, стаття, тези тощо)
НД12	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД13	Підготовка та презентація доповіді

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Team-based learning (TBL). Командно-орієнтоване навчання.
МН2	Case-based learning (CBL). Навчання на основі аналізу клінічного випадку, ситуації
МН3	Research-based learning (RBL). Навчання через дослідження
МН4	Мозковий штурм
МН5	Обмін думками (think-pair-share)
МН6	Навчальна дискусія / дебати
МН7	Рольова гра

Викладання дисципліни відбувається із застосуванням сучасних методів навчання (CBL, TBL, RBL), які спияють не тільки розвитку фахових здібностей, а й стимулюють до творчої і наукової діяльності та спрямовані на підготовку практико-орієнтованих спеціалістів, завдяки формуванню у здобувачів наступних soft skills: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Здатність працювати в команді. Здатність до міжособистісної взаємодії. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології. Здатність до пошуку,

опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначноюкількістю помилок	5 (відмінно)	170 ≤ RD ≤ 200
Вище середнього рівня з кількомапомилками	4 (добре)	140 ≤ RD < 169
Непогано, але зі значною кількістюнедоліків	3 (задовільно)	120 ≤ RD < 139
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	0 ≤ RD < 119

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами
МФО2	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань
МФО3	Захист презентацій за результатами індивідуального дослідницького проєкту
МФО4	Взаємооцінювання (peer assessment)
МФО5	Самостійне виконання студентами ситуаційних завдань на практичних заняттях та їх обговорення.
МФО6	Тестування
МФО7	Перевірка та оцінювання завдань відкритого типу
МФО8	Розв'язування кейсів
МФО9	Розв'язування ситуаційних завдань з Крок-2

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Загальний бал за поточну успішність з дисципліни (оцінювання письмових робіт, опитування, розв'язування кейсів, тестування)
МСО2	Підсумковий контроль: практично-орієнтований диференційований залік (відповідно до регламенту проведення)

Контрольні заходи:

12 семестр		**200 балів**
МСО1. Загальний бал за поточну успішність з дисципліни (оцінювання письмових робіт, опитування, розв'язування кейсів, тестування)		**120**
	Усне опитування, розв'язування практичних кейсів та ситуаційних задач, поточне комп'ютерне тестування	120
МСО2. Підсумковий контроль: практично-орієнтований диференційований залік (відповідно до регламенту проведення)		**80**
		80

Контрольні заходи в особливому випадку:

12 семестр		**200 балів**
МСО1. Загальний бал за поточну успішність з дисципліни (оцінювання письмових робіт, опитування, розв'язування кейсів, тестування)		**120**
	У випадку карантинних обмежень практичні заняття проводяться у дистанційному режимі із застосуванням платформи Mix.sumdu.edu.ua, Zoom, Google meet.	120
МСО2. Підсумковий контроль: практично-орієнтований диференційований залік (відповідно до регламенту проведення)		**80**
	У випадку карантинних обмежень складання диференційованого заліку проводиться у дистанційному режимі із застосуванням Zoom, Google meet.	80

При засвоєнні матеріалів модулю студенту за кожне практичне заняття присвоюється максимум 5 балів (оцінка виставляється в традиційній 4 бальній системі оцінювання). Наприкінці циклу обраховується середнє арифметичне успішності студента. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати на практичних заняттях протягом навчального циклу, – 120. Кількість балів студента вираховується за формулою 120 помножити на середнє арифметичне та поділити на 5. Формою підсумкового контролю з навчальної дисципліни є диференційований залік. Диференційований залік проводиться після вивчення всіх тем після закінчення всіх практичних занять і проводиться в письмовій формі з подальшим усним обговоренням. Питання диференціованого заліку включають контроль теоретичної та практичної підготовки студента. До диференційованого заліку допускаються студенти, які виконали всі види робіт передбачені навчальним планом з дисципліни: • були присутні на всіх аудиторних заняттях; • своєчасно відпрацювали всі пропущені заняття; • набрали мінімальну кількість балів за поточну успішність (не меншу 72, що відповідає за національною шкалою «3»). • Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за диференційований залік - 80. • Мінімальна кількість балів, яку студент повинен набрати за диференційований залік - 48.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи

ЗН2	Бібліотечні фонди
ЗН3	Комп’ютери, комп’ютерні системи та мережи
ЗН4	Медичні споруди/приміщення та обладнання (клініки, лікарні тощо)
ЗН5	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)
ЗН6	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування, віртуальних лабораторій, віртуальних пацієнтів, для створення комп’ютерної графіки, моделювання тощо та ін.)

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Основи екології та профілактична медицина: підручник для медичних вищих навчальних закладів І–ІІІ рівня акредитації. Затверджено МОЗ України / Д.О.Ластков, І.В.Сергета О.В. Швидкий та ін. – К.: ВСВ “Медицина”, 2017. – 472 с.
2	https://phc.org.ua/
3	Гігієна та екологія : підручник / [В. Г. Бардов, С. Т. Омельчук, Н. В. Мережкіна та ін.] ; за заг. ред. В. Г. Бардова. – Вінниця : Нова Книга, 2020.– 472 с.
4	Zdrowie publiczne / Marian Sygit. – Warszawa: Wolters Kluwer, 2017. – 689 p.
Допоміжна література	
5	Oxford Textbook of Global Public Health, 6th edition. Edited by Roger Detels, Martin Gulliford, Quarraisha Abdool Karim, Chorh Chuan Tan. – Vol. 1. OxfordUniversity Press. Published: 2015. - 364 p.
6	Oxford Textbook of Global Public Health, 6th edition. Edited by Roger Detels, Martin Gulliford, Quarraisha Abdool Karim, Chorh Chuan Tan. – Vol. 2. OxfordUniversity Press. Published: 2015. - 541p.
7	Oxford Textbook of Global Public Health, 6th edition. Edited by Roger Detels, Martin Gulliford, Quarraisha Abdool Karim, Chorh Chuan Tan. – Vol. 3. OxfordUniversity Press. Published: 2015. - 737 p.
8	Талер Р. Поштовх. Як допомогти людям зробити правильний вибір / Р.Талер, К. Санстейн / пер. з англ. Ольга Захарченко. – К. Наш формат, 2017. – 312 с
9	Громадське здоров'я та поведінкова економіка / В. О. Курганська, В. А. Сміянов, О. І. Сміянова // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. - 2019. - №2 (80). - С. 33-39.
10	Раціональне і безпечне харчування як основа громадського здоров’я: навчальний посібник / А Г. Дьяченко, В. А. Курганская, В. В. Касянчук та ін. – Суми : Сумський державний університет, 2017. – 354 с.
11	Громадське здоров’я: підручник для студентів вищих мед. навч. закладів / В.Ф. Москаленко, О.П. Гульчій, Т.С. Грузєва [та ін.]. – Вид. 3. – Вінниця: Нова Книга, 2013. – 560 ст.

Інформаційні ресурси в Інтернеті	
12	https://mon.gov.ua
13	https://mozdocs.kiev.ua/?nav=8
14	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3611-17#Text

© Центр інформаційних систем